

T.C.
GÜMÜŞHANE VALİLİĞİ
İl Umumi Hıfzıssıhha Kurulu Başkanlığı

KARAR TARİHİ : 16.01.2025
KARAR NO : 2025/1

İL UMUMİ HIFZISSIHHA KURUL KARARI

İl Umumi Hıfzıssıhha Kurulu 16 Ocak 2024 Perşembe günü saat 10:00'da, Valimiz Sayın Aydın BARUŞ başkanlığında olağan toplanarak aşağıdaki kararları almıştır.

MADDE 1- Sağlık Bakanlığının 15.12.2024 tarihli ve 262631060 sayılı "İklim Değişikliği" konulu yazısında; İklim değişikliğinin günümüzde dünya ölçeğinde en çok konuşulan küresel bir sorun halini aldığı, Dünyada ve ülkemizde iklim değişikliğinin gün geçtikçe şiddetini artırarak ve yıkıcı etkilerle kendini gösterdiği, artan aşırı hava olaylarının süresinin, sıklığının ve şiddetinin giderek arttığı ve yıkıcı sonuçlar doğurduğu belirtilerek, aşırı yağışların, aşırı sıcakların, sıcak ve soğuk hava dalgalarının, kuraklığa, şiddetli fırtınalara, orman yangınlarına sel ve taşkınlarla yaralanmalara, can ve mal kayıplarına yol açtığı, artan sera gazının ve çevre kirliliğinin iklim değişikliğinin en temel nedenleri olduğu belirtilmektedir.

Söz konusu yazıda ülkelerin, iklim değişikliğinin önlenmesi için sera gazı azaltım politikalarını belirlerken bir yandan da değişen iklim koşullarına uyumun gerekli olduğuna dikkat çektiği, iklim değişikliğinin fiziksel çevreyi, sosyal ve ekonomik koşulları, sağlık sistemleri de dahil olmak üzere her sektörü etkileyen sorunlara yol açarken, bu sorunların merkezinde en önemlisi insan sağlığını etkilediği ifade edilmektedir.

Sağlık Bakanlığının yazısında, iklim değişikliği nedeni ile kuraklığa bağlı tarımsal üretimdeki azalmalar, su kaynaklarının yok olması veya azalması, biyoçeşitliliğin azalması ve dağılımının değişmesi, artan hava kirliliği gibi sorunlar; su ve gıda kaynaklı hastalıklarda artış, beslenme sorunları, ruh sağlığına yönelik hastalıklar, kalp damar ve solunum yolu hastalıklarında artışa, zoonotik ve vektörel hastalıkların dağılımında ve sıklığında değişikliklere sebep olduğu ve sağlık acil durumlarının ortaya çıkma riskini artırdığı belirtilmektedir. Ayrıca, hükümetler arası İklim Değişikliği Paneli'nin (IPCC) Altıncı Değerlendirme Raporu'nda (AR6), iklim risklerinin daha önce tahmin edilenden daha hızlı ortaya çıktığı ve daha erken şiddetleneyeceği, küresel ısınmanın artmasıyla uyum sağlamanın daha zor olacağı sonucuna varıldığı ifade edilmektedir.

Sağlık Bakanlığı ve DSÖ iş birliğinde hazırlanmış olan Türkiye Sağlık ve İklim Değişikliği Ülke Profiline ülkemize özgü mevcut ve gelecekteki iklim tehlikeleri belirtilmiştir. Buna göre yapılan yüksek (RCP8.5) ve düşük (RCP2.6) emisyon modellerine göre ortalama sıcaklıkların yüzyılın sonuna doğru artacağı, yağışların azalacağı tahmin edilmektedir. Isı stresine maruziyet, gıda güvenliği ve güvenilirliği sorunları, yetersiz beslenme ve su ve gıda kaynaklı bulaşıcı hastalıklar, zoonoz ve vektörel hastalıklar, fiziksel yaralanma ve boğulmalar, bulaşıcı olmayan hastalıklar, solunum yolu hastalıkları iklim değişikliği nedeni ile beklenen sağlık riskleri arasında yer almaktadır.

Bu risklere karşı; yaşlılar, bebekler ve çocuklar, hamileler, lohusalar, engelli bireyler, kronik hastalığı olanlar, açık havada çalışanlar ve evsizler daha kırılgandır. Diğer taraftan bu risklere maruziyet sebebi ile sağlık sistemleri yükünde artış ve sağlık tesisleri işleyişinin etkilenmesi de söz konusu olabilecektir.

İklim değişikliğine uyumun sağlanması ve dirençli sağlık sistemlerinin varlığı iklim değişikliğinin ortaya çıkaracağı olumsuz sağlık etkilerini bertaraf etme ve başa çıkabilme kabiliyetini artıracaktır.

(Handwritten signatures and initials in blue ink)

T.C.
GÜMÜŞHANE VALİLİĞİ
İl Umumi Hıfzıssıhha Kurulu Başkanlığı

KARAR TARİHİ : 16.01.2025

KARAR NO : 2025/4

Ülkemiz iklim değişikliğine uyum konusunda ulusal stratejilerini ve 12. Kalkınma Planı hedeflerini belirlemiştir. Bu kapsamda İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yayınlanmıştır. Söz konusu eylem planında “Halk Sağlığı” başlığında Sağlık Bakanlığına da atfedilen görevler yer almaktadır.

Diğer taraftan Sağlık Bakanlığı Stratejik Planında (2024-2028) “İklim değişikliğinin sağlık üzerine olan etkisinin belirlenmesi ve azaltılması için kurumsal kapasite güçlendirilerek kurumlar arası iş birliğinin artırılması” Hedef 2.7 Çevresel tehlikelerin ve iklim değişikliğinin sağlık üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak için çevre sağlığı hizmetlerinin kapasitesini artırmak başlığı altında belirlenen stratejilerdendir.

Sağlık Bakanlığı yazısında; iklim değişikliği sonucu ortaya çıkabilecek halk sağlığı acillerinin önlenmesi ve halk sağlığının korunması amacıyla iklim değişikliği ve sağlık başlığının il ve ilçe hıfzıssıhha kurullarında gündem olarak belirlenmesi, iklim değişikliği ve sağlık konusunda öncelikli olarak farkındalık çalışmalarının yürütülmesi, kurum ve kuruluşlar ve yerel idareler tarafından yapılan iklim değişikliği ve sağlık çalışmalarına gereken desteğin sağlanması, ilgili kurum ve kuruluşlar ile yapılan işbirliği ve çalışmaların, alınan hıfzıssıhha kurulu kararlarının düzenli olarak (3 aylık periyotlarla) Bakanlığa bildirilmesi talep edilmektedir.

Bu nedenle;

- 1.1.** İklim değişikliğinin sağlık üzerindeki potansiyel etkileri (örneğin, sıcak hava dalgaları, enfeksiyon hastalıklarının yayılma riski) konusunda yerel halkı bilgilendirmek ve bilinçlendirmek için halk eğitimlerinin gerçekleştirilmesine,
- 1.2.** Sıcak hava dalgaları, sel, yangın gibi iklim değişikliğinden kaynaklanan afetlere karşı acil durum planlarının, savunmasız grupları da (yaşlılar, çocuklar, kronik hastalıkları olanlar) kapsayacak şekilde oluşturmaya,
- 1.3.** İlimizde halkı, özellikle bebekleri, astım ve solunum yolu hastalıkları olan kişileri olumsuz etkileyebilen hava kalitesinin izlemesi ve hava kirliliği seviyeleri arttığında, halkı uyarıcı önlemlerin alınmasına,
- 1.4.** Su kaynaklarının miktar ve kalite yönünden izlemesine, su tüketimi ve kirliliği, suya bağlı hastalıkların önlenmesine konusunda halkın halkı bilgilendirmek ve bilinçlendirmek için halk eğitimlerinin gerçekleştirilmesine,
- 1.5.1.** İklim değişikliği nedeniyle yaygınlaşabilecek vektörlerin (örneğin, sivrisinekler, keneler) il genelindeki dağılımını izlemesine ve risk bölgelerinin belirlenmesine, tekniğine uygun olarak gerekli mücadelenin yapılmasına,
- 1.5.2.** Sinek üreme alanlarını azaltmak için durgun su birikintilerinin temizlenmesi, çöplerin açığa atılmaması ve açıkta bekletilmemesi konusunda halkın bilgilendirmesine,
- 1.6.** Sıtma, dang humması, Zika ve Lyme vb, gibi vektör kaynaklı hastalıkların yayılımının önlenmesine, erken teşhis ve tedavi hizmetlerinin güçlendirmesine,
- 1.7.** İklim değişikliği nedeniyle artabilecek sağlık sorunlarına yönelik sağlık merkezlerinde gerekli önlemlerin alınmasına, psikolojik destek hizmetlerinin yaygınlaştırılmasına,

T.C.
GÜMÜŞHANE VALİLİĞİ
İl Umumi Hıfzıssıhha Kurulu Başkanlığı

KARAR TARİHİ : 16.01.2025
KARAR NO : 2025/1

MADDE 2- Bu kararın bilgi için Sağlık Bakanlığına, gereği için Gümüşhane Belediye Başkanlığına, İl Jandarma Komutanlığına, İl Emniyet Müdürlüğüne, İl Özel İdaresine, İl Sağlık Müdürlüğüne, İl Milli Eğitim Müdürlüğüne, İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne, İl Müftülüğüne, İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü, İl Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğüne, Bilgi İşlem Şube Müdürlüğüne, İlçe Kaymakamlıklarına, İlçe ve Belde Belediye Başkanlıklarına, kamu ve özel hastanelere, Gümüşhane Eczacı Odasına gönderilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

BAŞKAN

Aydın BARUŞ
Vali

Vedat Soner BAŞER
Belediye Başkanı

Ekrem AKDOĞAN
İl Özel İdaresi Genel
Sekreteri

Dr. Necip YEMENİCİ
İl Sağlık Müdürü

Şenel DOĞAN
İl Milli Eğitim Müdürü

Cemil BAYRAM
Çevre, Şehircilik ve İklim
Değişikliği İl Müdürü

Dr. Ahmet Mesut KIRAC
İl Tarım ve Orman Müdürü

Dr. Cihangir AKSOY
Toplum Sağlığı Merkezi Bşk.

Mehmet YALÇIN
Eczacılar Odası Temsilcisi